

Titel: Utrykte skrifter

Citation: "Utrykte skrifter", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K15*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/sks-oia-int_1-root.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K15

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Introduktion til *Utrykte skrifter*

SKS 15 og 16 indeholder SKs utrykte skrifter, dvs. skrifter som ikke blev udgivet, mens han var i live. Tidsmæssigt dækker de to bind i hovedsagen hhv. 1840-47 og 1848-52 og indeholder følgende:

Bd. 15:

»Et Øieblik, Hr. Andersen!«

Johannes Climacus eller De omnibus dubitandum est

Polemik mod Heiberg

Bogen om Adler

Bd. 16:

Synspunktet for min Forfatter-Virksomhed

»Den bevæbnede Neutralitet«

»Hr Phister som Captain Scipio«

*Dømmer selv! Til Selvprøvelse Samtiden anbefalet.**

Alle teksterne har været udgivet før (se nedenfor). Et særtilfælde udgør dog teksten til *Dømmer selv!*, der for første gang gengives efter den oprindelige renskrift, hvor tidligere udgaver har benyttet P.C. Kierkegaards udgave fra 1876.

Tekstetablering

»Utrykte skrifter« omfatter tekster, der har en så udarbejdet og afrundet karakter, at de ikke kan henregnes til kategorien 'løse papirer'.* De foreligger som udgangspunkt i mere end én skikkelse, nemlig som kladde og renskrift. Der er dog undtagelser herfra; således er »Et Øieblik, Hr. Andersen!« kun indirekte overleveret i H.P. Barfods *Af Søren Kierkegaards Efterladte Papirer (EP)*. Til *Synspunktet for min Forfatter-Virksomhed* er renskriften og det meste af det øvrige manuskriptmateriale gået tabt, hvorfor teksten er etableret efter P.C. Kierkegaards udgave fra 1859. Disse to tekster gengives i overensstemmelse med retningslinjerne for gengivelse af hhv. EP-tekst og trykte skrifter, herunder med fast bagkant.

De øvrige skrifter foreligger i manuskriptform og er i tekstkritisk henseende blevet behandlet som SKs journaler, notesbøger og papirer.* Da teksterne imidlertid foreligger som fremskredne renskrifter, nærmer de sig status af trykt skrift. Til trykte skrifter fungerede SKs renskrift netop som trykmanuskript, og i renskrifterne til teksterne i bd. 15 og 16 optræder også mange sættemanvisninger. Disse forhold har i visse henseender haft konsekvenser for tekstetableringen, hvoraf de vigtigste er følgende:

1. Teksten gengives i et enspaltet format med løs bagkant og med tilhørende kritisk apparat. Da det tilgrundliggende manuskript efter sædvane hos SK for renskrifter/trykmanuskripter er tospaltet, er der i apparatet gjort opmærksom på, når interne varianter (SKs egne ændringer) befinder sig i marginalspalten.
2. Ved emendation rettes der, om muligt, efter kladdeforlægget (tilblivelsesvarianter) og i anden række med konjektur (SKS-rettelser) eller supplerer direkte i teksten. Eksempel på notation (idet *R*, renskriften, er grundteksten, og *K* er kladden):

Maalestok har] *K*, Maalestok *R*

Tilstedeværelsen af andre tekstkilder (overleveringsvarianter) betyder desuden, at disse medtages i notationen, hvor det skønnes relevant. Eksempler:

Hold] Hold K, Held EP, Pap.

blevet ham] SKS, ham blevet ham R; afviger i K, ham blevet EP, blevet ham Pap. *

3. Endelig skelnes der mellem SKs redigeringsbemærkninger og sætteranvisninger i manuskripterne; de første effektueres, de sidste meddeles i tekstredegørelsen. Ved forekomster af redigeringsbemærkningen »Ny Udgang« er der således i teksten indsat et linjeskift med tilhørende indrykning af teksten og i noteapparatet oplyst om dette, mens fx sætteranvisninger om skriftstørrelser er oplyst i tekstredegørelsen.

Tekstredegørelser

Tekstredegørelserne i SKS K15 og K16 består hver af en »Manuskriptbeskrivelse« og en »Tilblivelseshistorie«. Hertil kommer et afsluttende afsnit om »Tidligere udgaver«, der kort omtaler tidligere udgivelser af det pågældende skrift; afsnittet er dog kun medtaget, hvor det har forekommet relevant. Da *Synspunktet for min Forfatter-Virksomhed* som nævnt har et trykt forlæg, er i tekstredegørelsen hertil indledt med en bibliografisk beskrivelse af førstetrykket, og under »Tidligere udgaver« er der vedføjet en omtale af skriftets udgivelsesmåde.

Redaktionen

ved Steen Tullberg